

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	1/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn: Mineralsk terpentin

CAS-nr.: -

EF nr.: 919-164-8

REACH Reg.nr.: 01-2119473977-17

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse: Mineralsk terpentin anvendes som fortynder til alkydemalje, lakfarver og oliemaling samt til rengøring af pensler og værktøj efter maling. Kan også anvendes til behandling af klinke-, marmor-, sten- og linoliumsgulve ved blanding af 1 del linolie og 2 dele terpentin.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: COOP Danmark A/S (Fakta A/S)
Roskildevej 65
DK-2620 Albertslund
Danmark
Tel: 4386 4386
www.coop.dk

Ansvarlig for udarbejdelse af sikkerhedsdatabladet: Burg Non Food B.V.: +31 168 381333
info@burggroep.com

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon: Gifflinjen: 82 12 12 12.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: Mineralsk terpentin Side: 2/11
Revision: 2017-05-04 Printdato: 2017-05-04
Produktnr.: SDS-ID: DK-DA/4.0

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP: STOT RE 1;H372Da - Asp. Tox. 1;H304 - Aquatic Chronic 3;H412

2.2. Mærkningselementer

Fare

Indeholder: Carbonhydrider, C10-C13, N-alkaner, Iso-alkaner, cykliske, aromatiske (2-25%)
H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H372Da Forårsager organskader (centralnervesystem) ved længerevarende eller gentagen eksponering ved indånding.
H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

EUH066 Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.
P260 Indånd ikke damp/spray.
P301 + P310 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.
P331 Fremkald IKKE opkastning.
P501 Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale bestemmelser.

2.3. Andre farer

PBT/vPvB: Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

Andre: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som har fotokemisk ozondannelsespotentiale.

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.1. Stoffer

Produktet indeholder: organisk opløsningsmiddel.

CLP:

<u>%:</u>	<u>CAS-</u> <u>nr.:</u>	<u>EF nr.:</u>	<u>REACH Reg.nr.:</u>	<u>Kemisk navn:</u>	<u>Fareklassificering:</u>	<u>Anm.:</u>
100	-	919-164-8	01-2119473977-17	Carbonhydrider, C10-C13, N-alkaner, Iso-alkaner, cykliske, aromatiske (2-25%)	STOT RE 1;H372Da Asp. Tox. 1;H304 Aquatic Chronic 3;H412	

Referencer: Hele teksten for alle faresætninger er vist i punkt 16.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	3/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Ved ubehag søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

Hudkontakt: Fjern forurenede tøj og skyl huden grundigt med vand. Ved eksem eller andre hudgener: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Øjenkontakt: Skyl straks med rigeligt vand i mindst 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og spil øjet godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Indtagelse: Skyl straks munden og drik rigelige mængder vand eller mælk. Hold personen under opsyn. Fremkald ikke opkastning. I tilfælde af opkastning holdes hovedet lavt. Søg straks skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer/virkninger: Se punkt 11 for yderligere information om sundhedsfare og symptomer.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Lægehjælp/behandling: Behandles symptomatisk.

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1. Slukningsmidler

Slukningsmidler: Ved brandslukning anvendes kulsyre eller pulver. Der må ikke anvendes vandstråle, da den vil sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Særlige farer: Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Beskyttelsesudstyr til slukningspersonel: Valg af åndedrætsværn ved brand: Følg virksomhedens generelle forholdsregler.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Personlige sikkerhedsforanstaltninger: Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Følg forholdsreglerne nævnt i dette sikkerhedsdatablad.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Må ikke udledes til jord og vandmiljøet.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprydning: Større spild dækkes med alkoholresistent skum. Inddæm og opsug spild med sand, jord eller andet ubrændbart materiale.

6.4. Henvisning til andre punkter

Referencer: Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	4/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 7: HÅNDBTERING OG OPBEVARING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering: Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Følg god kemikaliehygiejne.

Tekniske forholdsregler: Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Følg sikkerhedsforskrifterne i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter.

Tekniske foranstaltninger: Sørg for tilstrækkelig ventilation.
Der skal være let adgang til rigeligt vand eller nødbruiser.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Tekniske forholdsregler ved opbevaring: Følg reglerne for brandfarlige væsker.
Større mængder og lagerbeholdninger skal opbevares ifølge Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker.
Brandfareklasse: III-1

Opbevaringsbetingelser: Opbevares i tætlukket originalemballage og på et godt ventileret sted.
Må ikke opbevares nær varmekilder eller udsættes for høje temperaturer.

7.3. Særlige anvendelser

Særlige anvendelser: Ikke relevant.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: Mineralsk terpentin Side: 5/11
Revision: 2017-05-04 Printdato: 2017-05-04
Produktnr.: SDS-ID: DK-DA/4.0

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Kodenummer: 3-1 (1993)

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

CAS-nr.:	Kemisk navn:	Som:	Grænseværdier:	Type:	Anm.:	Referencer:
8052-41-3	Terpentin, mineralsk, max. 20 pct. aromater	-	25 ppm 145 mg/m ³	-	-	AT

8.2. Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger: Der skal være effektiv ventilation. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe skal gøres mindst mulig.

Personlige værnemidler: Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Åndedrætsværn: Ved utilstrækkelig ventilation: Luftforsynet helmaske skal anvendes.

Håndbeskyttelse: Brug beskyttelseshandsker. Bedst egnede er nitrilhandsker, men væsken kan trænge gennem handskerne. Skift derfor hyppigt handsker. Andre handsketyper kan anvises af handskeleverandøren.

Øjenbeskyttelse: Ved risiko for stænk: Beskyttelsesbriller/ansigtsskærm skal anvendes. Ikke relevant, hvis der anvendes helmaske.

Hudbeskyttelse: Overtræksdragt skal anvendes, hvor der sker tilsmudsning i en sådan grad, at almindeligt arbejdstøj ikke beskytter mod hudkontakt med produktet.

Hygiejniske foranstaltninger: Vask hænderne ved arbejdets afslutning og før spising, rygning og toiletbesøg. Skift tilsmudset tøj.

Miljøeksponeringskontrol: Ikke kendt.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	6/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 9: FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

<u>Form:</u>	Klar væske.
<u>Farve:</u>	Farveløs.
<u>Lugt:</u>	Karakteristisk.
<u>pH:</u>	Ikke kendt.
<u>Smeltepunkt/frysepunkt:</u>	Ikke kendt.
<u>Kogepunkt:</u>	150 - 230 °C
<u>Flammepunkt:</u>	> 61 °C
<u>Ekspløsiionsgrænser:</u>	0,6-7,0 % v/v
<u>Damptryk:</u>	5 hPa (20°C)
<u>Dampmassefylde:</u>	Ikke kendt.
<u>Relativ massefylde:</u>	0,75 - 0,855 (15°C)
<u>Opløselighed:</u>	Ikke blandbart med vand.
<u>Fordelingskoefficient (n-octanol/vand):</u>	Ikke kendt.
<u>Selvantændelsestemperatur (°C):</u>	Ikke kendt.
<u>Viskositet:</u>	7,74 mm ² /s

9.2. Andre oplysninger

Andre oplysninger: Ikke relevant.

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet: Ingen kendte.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet: Stabil ved normale temperaturforhold.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Farlige reaktioner: Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Tilstande/materialer, der skal undgås: Holdes væk fra varme, gnister og åben ild. Undgå eksponering for høje temperaturer eller direkte sollys.

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås: Stærkt oxiderende midler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen særlige.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	7/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut Toksicitet (Oral): Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Akut Toksicitet (Dermal): Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Akut Toksicitet (Inhalation): Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Hudætsning/-irritation: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Sensibilisering ved indånding eller hudsensibilisering: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Kimcellemutagenicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Kræftfremkaldende egenskaber: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

STOT - Enkelt eksponering: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

STOT - Gentagen eksponering: Forårsager organskader (centralnervesystem) ved længerevarende eller gentagen eksponering ved indånding.

Aspirationsfare: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Indånding: Dampe kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste. I høje koncentrationer virker dampe sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme.

Hudkontakt: Virker affedtende. Langvarig kontakt kan medføre rødme, irritation og revnedannelse.

Øjenkontakt: Stænk kan medføre irritation.

Indtagelse: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Kan optages i kroppen og medføre svimmelhed, kvalme og opkastning.

Særlige effekter: Hyppig indånding af selv lave koncentrationer kan medføre irritabilitet, træthed, hukommelsesbesvær og med tiden varige skader på nervesystemet, herunder hjernen.

Toksikologiske data: LD50 (oral, rotte): > 15000 mg/kg
LD50 (dermal, kanin) > 3400 mg/kg

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	8/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet: Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Nedbrydelighed: Produktet forventes at være biologisk nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumuleringspotentiale: Data om bioakkumulering er ikke oplyst.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet: Ingen tilgængelige oplysninger.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT/vPvB: Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Andre skadelige effekter: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som kan medvirke til fotokemisk ozondannelse.

PUNKT 13: BORTSKAFFELSE

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Affaldet er klassificeret som farligt affald.

Affald i form af rester: EAK-kode: 20 01 13
Ekokems affaldsgruppe: C

Forurennet emballage: EAK-kode: 15 01 10

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	9/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Er ikke omfattet af de internationale regler om transport af farligt gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

14.1. UN-nummer

UN-nr.: -

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Officiel Godsbetegnelse: -

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse: -

14.4. Emballagegruppe

PG: -

14.5. Miljøfarer

Marin forureningsfaktor: -

Miljøfarligt stof: -

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Særlige forsigtighedsregler: Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Bulktransport: Ikke relevant.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralk terpentin	Side:	10/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særregler: Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
Kodenummer: 3-1 (1993)

Nationale reguleringer: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 med ændringer.
Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1793 af 18. december 2015 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med ændringer.
At-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 1639 af 6. december 2016 om brandfarlige og brændbare væsker.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med ændringer.
Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, med ændringer.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter, med ændringer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

CSA status: Der er ikke udført en kemikaliesikkerhedsvurdering.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Mineralsk terpentin	Side:	11/11
Revision:	2017-05-04	Printdato:	2017-05-04
Produktnr.:		SDS-ID:	DK-DA/4.0

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Vedrørende anvendelsesbegrænsninger, se punkt 15.

Brugeren skal være instrueret i arbejdets udførelse og kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.

Følgende punkter er blevet revideret eller indeholder nye oplysninger: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 14, 16.

Forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet:

PBT = Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk.
vPvB = meget Persistent og meget Bioakkumulerende.
LD50 = mediane letale dosis.
CSA = Kemikaliesikkerhedsvurdering.

Ordlyd af Faresætninger:

H304	Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H372Da	Forårsager organskader (centralnervesystem) ved længerevarende eller gentagen eksponering ved indånding.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
EUH066	Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

Udarbejdet af DHI - Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark.
www.dhigroup.com.
